

تفاهم نامه وزارتخانه های تعاون و ارتباطات برای تربیت نیروی کار ماهر

حرکت به سوی اشتغال دیجیتال

سهیم اقتصاد دیجیتال از تولید ناخالص داخلی جهان به سرعت روبه افزایش است. در این میان، تربیت نیروی انسانی متخصص و برخوردار از مهارت های نوین، به یکی از ضرورت های بنیادین برای کشورهای در حال توسعه بدل شده است. ایران نیز با هدف پر کردن شکاف میان بازار کار و نظام آموزشی، با امضای تفاهم نامه ای میان وزارتخانه های تعاون، کار و رفاه اجتماعی و ارتباطات، گام تازه ای برای تأمین و استانداردسازی مهارت نیروی کار در حوزه فناوری های نوظهور برداشته است؛ اقدامی که می تواند زیر ساخت اشتغال آینده محور را بازتعریف کند.

آتلاین به ویژه در مناطق کم برخوردار، کمبود مربیان متخصص در حوزه های نوینی چون یادگیری ماشین و داده کاوی، ضعف در ارزیابی کیفیت برنامه های آموزشی و محدودیت منابع مالی برای پشتیبانی از آموزشگران و متقاضیان مهارت از جمله این چالش هاست.

رشد اقتصادی با محوریت بهره وری نیروی کار
رشد اقتصادی ۸ درصدی که در برنامه هفتم توسعه هدف گذاری شده، جز از مسیر ارتقای بهره وری محقق نخواهد شد. در تجربه های جهانی، بهره وری در اقتصاد دیجیتال بیش از هر چیز بر پایه نیروی انسانی توانمند و متخصص استوار است. رئیس سازمان آموزش فنی و حرفه ای، تربیت ۵۰۰ هزار نیروی ماهر در اقتصاد دیجیتال را یکی از ارکان دستیابی به این هدف می داند؛ اقدامی که به دلیل نیاز مبرم بازار کار کنونی و ویژگی های بازار کار آینده، نقشی کلیدی در تحول ساختار اشتغال ایفا خواهد کرد.

مزایای حمایت از فعالان دیجیتال
اگر حمایت های بیمه ای را یکی از انگیزه سازترین ابزارها برای فعالان اقتصادی بدانیم، غیبت این حمایت ها در حوزه اشتغال دیجیتال، یک خلأ آشکار است. بسیاری از شاغلان این حوزه، به ویژه فریلنسرها (آزادکاران)، از مزایای بیمه های اجتماعی بی بهره اند. پوشش بیمه ای در این حوزه، افزون بر ایجاد امنیت شغلی، موجب بهبود داده های اشتغال، تقویت منابع بیمه گرها، کاهش مهاجرت نخبگان و ارتقای انگیزه اشتغال در بستر دیجیتال خواهد شد.

توسعه نیروی انسانی دیجیتال محور
هم افزایی وزارتخانه های کار و ارتباطات و بهره گیری از ظرفیت مهارتی سازمان آموزش فنی و حرفه ای، گامی مهم در مسیر توسعه سرمایه انسانی دیجیتال محور است. در این میان، سیاست گذاری اثربخش، تأمین منابع پایدار، تحول در ساختار آموزش و استمرار اقدامات مهارتی، جزو پیش نیازهای تحقق اهداف تعریف شده در حوزه اشتغال دیجیتال به شمار می روند. برای حضوری مؤثر، پایدار و تحول آفرین در عصر جدید اشتغال، کشور نیازمند سرمایه گذاری در مهارت و سواد دیجیتال است که گام نخست در این مسیر، با امضای تفاهم نامه مشترک میان وزارتخانه های کار و ارتباطات برداشته شده است.



کشور ما ناگزیر از برنامه ریزی فوری و عملیاتی است.

بیکاری دانش آموختگان و نیاز بازار کار
طبق آمارهای رسمی، بیش از ۴۰ درصد بیکاران دانش آموخته فاقد مهارت های مورد نیاز بازار کار هستند. هم زمان، شرکت های فناوری محور از کمبود نیروی متخصص رنج می برند؛ شکافی که ریشه در ناهماهنگی ساختار آموزشی کشور با نیازهای واقعی بازار دارد. طی دهه های گذشته، تمرکز نظام آموزشی بیشتر بر مدرک گرایی و آموزش های نظری بوده، در حالی که زیست بوم اقتصاد دیجیتال بر مهارت، خلاقیت، حل مسئله، کار گروهی و به روزرسانی مستمر دانش تأکید دارد. همین عوامل، ضرورت اولویت بخشی به آموزش های مهارتی در حوزه فناوری اطلاعات را آشکار می سازد.

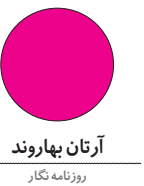
فرصت ها و چالش های دیجیتال محور
امضای تفاهم نامه میان دو وزارتخانه کار و ارتباطات، فرصتی مغتنم برای جبران عقب ماندگی در توسعه اقتصاد دیجیتال و بسترسازی اشتغال در آینده بازار کار است. همچنین، بهره برداری از ظرفیت های سازمان آموزش فنی و حرفه ای در زمینه مهارت آموزی و تربیت نیروی متخصص، یکی از مؤثرترین راهکارها برای تحقق اهداف دیجیتال محور کشور به شمار می رود. با وجود این، مسیر تحقق اهداف مذکور، با چالش هایی همراه است؛ فقدان زیرساخت های مؤثر آموزش

هوش مصنوعی و ۴۰۰ نفر در زمینه امنیت سایبری موفق به دریافت گواهی معتبر شده اند.» او تأکید کرد که با همکاری انجمن های صنفی و شرکت های بخش خصوصی، فرایند طراحی و تدوین صلاحیت های حرفه ای در این حوزه هم آغاز شده است. یکی از پیامدهای مثبت توسعه آموزش های مهارتی در اقتصاد دیجیتال، امکان پذیری مهاجرت معکوس فعالان این عرصه و ماندگاری سرمایه انسانی در کشور خواهد بود.

سهیم اقتصاد دیجیتال در تولید
اقتصاد دیجیتال، شامل فعالیت هایی استوار بر فناوری اطلاعات، داده و ارتباطات است. اکنون سهم قابل توجهی از تولید ناخالص داخلی کشورهای توسعه یافته، از دل همین اقتصاد دیجیتال برمی خیزد. بر اساس گزارش سال ۲۰۲۳ سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD) سهم اقتصاد دیجیتال در تولید ناخالص داخلی جهانی از مرز ۱۵ درصد عبور کرده و پیش بینی می شود این رقم تا سال ۲۰۳۰ به حدود ۲۵ درصد افزایش یابد. فناوری هایی همچون هوش مصنوعی، اینترنت اشیا، کلان داده و امنیت سایبری، از یک سو مشاغل جدیدی خلق کرده و از سوی دیگر، بسیاری از مشاغل سنتی را دگرگون ساخته اند. در چنین شرایطی، فقدان مهارت های دیجیتال مترادف با عقب ماندگی اقتصادی است. برای جبران این فاصله،

رشد شتابان اقتصاد دیجیتال و گسترش روزافزون مشاغل مبتنی بر فناوری های نوین، ضرورت تربیت نیروی کار متخصص در این حوزه را به یکی از اولویت های اصلی سیاست گذاری اشتغال تبدیل کرده است. در همین راستا، تفاهم نامه ای میان وزارتخانه های تعاون، کار و رفاه اجتماعی و ارتباطات امضا شد که هدف آن، تأمین و تربیت نیروی انسانی ماهر برای اشتغال در حوزه اقتصاد دیجیتال است. این تفاهم نامه افزون بر هدف گذاری برای آموزش و توانمندسازی منابع انسانی، بر هم افزایی ظرفیت های علمی و اجرایی دو وزارتخانه در جهت طراحی و پیاده سازی یک نظام منسجم تربیت نیروی کار برای فناوری های نوظهور تأکید دارد. در مراسم امضای این سند وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با اشاره به نقش کلیدی مهارت آموزی و سواد دیجیتال در آینده اشتغال کشور، از تدوین صلاحیت حرفه ای برای مشاغل مرتبط با اقتصاد دیجیتال خبر داد. احمد میدری همچنین با تأکید بر ضرورت تعریف استانداردهای صلاحیت حرفه ای در حوزه فناوری اطلاعات، آن را اقدامی مهم در مسیر شفاف سازی بازار و ارتقای کیفیت آموزش های مهارتی دانست. به گفته او، اجرای این تفاهم نامه با همراهی بخش خصوصی و انجمن های صنفی، مسیر تدوین صلاحیت های مهارتی مورد نیاز در حوزه اقتصاد دیجیتال را هموار خواهد کرد. تحقق اهداف این تفاهم نامه، نیازمند تحلیل دقیق ظرفیت ها و چالش های اجرایی و نیز اهتمام در تربیت نیروی انسانی واجد مهارت های مبتنی بر فناوری است.

سواد دیجیتال و فناوری
غلامحسین محمدی، رئیس سازمان آموزش فنی و حرفه ای، در آیین امضای تفاهم نامه یادشده، با تأکید بر لزوم ارتقای مهارتی نیروی کار، سواد دیجیتال و فناوری را دو مؤلفه بنیادین مهارت آموزی دانست و یادآور شد: «بر اساس برنامه هفتم توسعه، تربیت ۵۰۰ هزار نیروی کار ماهر در اقتصاد دیجیتال در قالب ۱۶ رسته آموزشی پیش بینی شده که تحقق این هدف، پیش نیاز رشد اقتصادی ۸ درصدی کشور است.» تأمین زیرساخت های آموزشی و تربیت این تعداد نیروی انسانی، بخشی از تعهدات سازمان آموزش فنی و حرفه ای در چارچوب تفاهم نامه همکاری با وزارتخانه های کار و ارتباطات به شمار می آید. محمدی همچنین از برگزاری ۲۱ کارگاه آموزش مهارتی در حوزه هوش مصنوعی در سال ۱۴۰۳ خبر داد و افزود: «در این کارگاه ها، دو هزار نفر در حوزه



آرتان بهاروند
وزیرتاهم نگار



تفاهم نامه دو وزارتخانه برای تربیت ۵۰۰ هزار نیروی ماهر در اقتصاد دیجیتال، گامی کلیدی برای کاهش بیکاری دانش آموختگان، ارتقای بهره وری و تحقق رشد اقتصادی ۸ درصدی است



نیروی انسانی کلید خدمت رسانی بهتر

مصطفی سالاری، مدیر عامل سازمان تأمین اجتماعی در مراسم بزرگداشت روز ملی منابع انسانی، گفت: «برای انجام وظایف خود، این سازمان به برنامه ریزی دقیق و نیروی انسانی باانگیزه و دلسوز نیاز دارد.» او در این مراسم که با حضور مدیران و کارشناسان سازمان و از طریق ویدئو کنفرانس با مدیران استانی برگزار شد، تأکید کرد: «منابع انسانی تأمین اجتماعی، نقش حیاتی در عملکرد این سازمان و بهبود زندگی بیش از نیمی از جمعیت کشور ایفا می کند.» سالاری با اشاره به دو وظیفه اصلی سازمان تأمین اجتماعی، افزود: «اول، ارائه خدمات کافی به بازتنسنگان و دوم، تأمین خدمات درمانی به گونه ای که هزینه های پرداختی از جیب بیمه شدگان کاهش یابد. بدون انجام این دو وظیفه، طرح های تشویقی و رفاهی نمی توانند کاستی ها را جبران کنند.» او همچنین به آزمون شایسته یابی کارکنان اشاره کرد و گفت: «از نتایج این آزمون برای شناسایی استعداد های موجود و به کارگیری آن ها در فرایند انتصابات استفاده خواهیم کرد. تنها کسانی که در این آزمون شرکت کرده باشند، به سمت های مدیریتی منصوب خواهند شد.» مدیر عامل تأمین اجتماعی افزود: «حدود ۷۰ درصد از منابع مورد نیاز سازمان باید از طریق وصول حق بیمه ها تأمین شود و این کار تنها با همکاری منابع انسانی سازمان ممکن است.»

انتخاب در سازمان تأمین اجتماعی

طی حکمی از سوی مرتضی لطفی، رئیس هیئت مدیره سازمان تأمین اجتماعی، سیدحسین حسینی آذرنوشان به سمت مشاور رئیس هیئت مدیره و مدیر کل دفتر هیئت مدیره منصوب شد. حسینی آذرنوشان، پیش از این در سازمان تأمین اجتماعی مسئولیت هایی از جمله رئیس هیئت مدیره مؤسسه املاک و مستغلات تأمین اجتماعی، مدیر کل منابع انسانی، مدیر کل پشتیبانی و خدمات عمومی و مدیر کل تأمین اجتماعی شرق تهران بزرگ را برعهده داشته است.

شرط سنی بازتنسنگی تغییر نکرده است

معاونت بیمه ای تأمین اجتماعی با صدور بخشنامه ای اعلام کرد شرط سنی برای بازتنسنگی مطابق قوانین جاری همچنان معتبر است. در این بخشنامه با موضوع نحوه صدور احکام بازتنسنگی از ابتدای سال ۱۴۰۴ تصریح شده که مطابق ماده ۲۹ قانون برنامه هفتم، شرط سنی بازتنسنگی تغییری نداشته و تنها در صورت افزایش سابقه، فرایند بازتنسنگی ادامه می یابد تا زمانی که بیمه شده به سن ۶۲ سال برای مردان یا ۵۵ سال برای زنان برسد. بر این اساس، چنانچه بیمه شده ای به شرایط سنی یادشده برسد و حداقل سابقه مقرر قانونی را نیز دارا باشد، صدور نامه استعلا م ترک کار و حکم بازتنسنگی او بلامانع است. همچنین بیمه شدگان دارای بیش از ۲۸ سال سابقه، ایثارگران، معلولان و شاغلان مشاغل سخت و زیان آور از شمول افزایش سابقه خارج اند و شرایط بازتنسنگی آنان تغییری نکرده است. همچنین تأکید شده، صدور حکم برای متقاضیانی که در سال ۱۴۰۳ درخواست بازتنسنگی داده اند و تا پایان سال شرایط لازم را احراز کرده اند، بلامانع است